

UCHWAŁA Nr 244 RADY MINISTRÓW

z dnia 9 czerwca 1959 r.

w sprawie zasad wynagradzania osób szkolących pracowników w uspołecznionych zakładach pracy.

Przepisy wstępne.

§ 1. Uchwała dotyczy wynagrodzenia za szkolenie następujących grup pracowników zatrudnionych w uspołecznionych zakładach pracy przemysłu, budownictwa, transportu i łączności oraz usług komunalnych:

- 1) młodocianych objętych przepisami uchwały nr 364 Rady Ministrów z dnia 26 września 1958 r. w sprawie zatrudniania młodocianych przez zakłady pracy w celu nauki zawodu, przyuczania do określonej pracy i odbycia wstępnego stażu pracy (Monitor Polski Nr 78, poz. 453),
- 2) pracowników objętych przepisami uchwały nr 527 Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1958 r. w sprawie zatrudniania pracowników pełnoletnich nie posiadających wymaganych kwalifikacji zawodowych (Monitor Polski z 1959 r. Nr 3, poz. 12),
- 3) absolwentów średnich szkół ogólnokształcących objętych przepisami uchwały nr 196 Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1958 r. o wstępnym stażu pracy absolwentów zawodowych i średnich szkół zawodowych oraz średnich szkół ogólnokształcących (Monitor Polski Nr 47, poz. 273), którzy odbywają wstępny staż pracy na stanowiskach robotniczych i zobowiązani są do zdania egzaminu z tego zakresu,
- 4) pracowników, do których mają zastosowanie przepisy zarządzeń właściwych ministrów, wydane na podstawie uchwał Rady Ministrów wymienionych w pkt 1, 2 i 3.

§ 2. 1. Osobami szkolącymi pracowników na stanowiskach robotniczych w przemyśle i budownictwie mogą być tylko wysoko kwalifikowani robotnicy oraz mistrzowie. Wyjątek od tej zasady stanowi szkolenie teoretyczne.

2. W pozostałych działach gospodarki narodowej szkolącymi mogą być tylko pracownicy, którzy bezpośrednio zajmują się szkoleniem.

3. Osoba szkoląca powinna być zatwierdzona przez dyrektora zakładu w porozumieniu z radą zakładową i radą robotniczą.

§ 3. 1. Ustala się następujące formy szkolenia:

- 1) szkolenie indywidualne,
- 2) szkolenie brygadowe,
- 3) szkolenie w wyodrębnionych zespołach nauki zawodu.

2. Przez szkolenie indywidualne rozumie się szkolenie przez szkolącego 1 do 3 pracowników na odrębnych stanowiskach roboczych.

3. Przez szkolenie brygadowe rozumie się taką formę szkolenia, w której szkolony oraz szkolący są członkami tej samej brygady.

4. Przez wyodrębnione zespoły nauki zawodu rozumie się wyodrębnione grupy młodocianych uczniów, przekraczające 10 osób, nabywające praktycznych wiadomości zawodowych w zakładzie pracy.

§ 4. 1. Szkolenie zawodowe powinno być wykonywane w zasadzie bez odrywania szkolącego od jego normalnych obowiązków, wynikających z zawartej z nim umowy o pracę.

2. Właściwi ministrowie określają przypadki, w których należy zwolnić pracowników przeprowadzających szkolenie od pełnienia normalnych obowiązków wynikających z zawartych umów o pracę. Zwolnienie takie może nastąpić, jeżeli pracownik szkoli więcej niż 10 osób.

§ 5. Z pracownikami szkolącymi należy zawrzeć umowę według wzoru stanowiącego załącznik do uchwały.

Dodatkowe wynagrodzenie za naukę zawodu młodocianych oraz robotników pełnoletnich nie posiadających wymaganych kwalifikacji zawodowych.

§ 6. Pracownikom szkolącym młodocianych, przyjętych w celu nauki zawodu lub przyuczania do określonej pracy, przysługuje:

- 1) przy szkoleniu indywidualnym — dodatkowe wynagrodzenie w wysokości:
  - a) w pierwszym roku nauki zawodu do 100 zł miesięcznie za jednego ucznia,
  - b) w drugim roku nauki zawodu do 110 zł miesięcznie za jednego ucznia,
  - c) w trzecim i następnych latach nauki zawodu do 120 zł miesięcznie za jednego ucznia;
- 2) przy szkoleniu brygadowym — dodatkowe wynagrodzenie w wysokości:
  - a) w pierwszym roku nauki zawodu do 35 zł miesięcznie za jednego ucznia,
  - b) w drugim roku nauki zawodu do 40 zł miesięcznie za jednego ucznia,
  - c) w trzecim i następnych latach nauki zawodu do 45 zł miesięcznie za jednego ucznia;
- 3) przy szkoleniu w wydzielonych zespołach nauki zawodu — dodatkowe wynagrodzenie za faktyczne godziny szkolenia obliczone według zasad obowiązujących przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy.

§ 7. Pracownikom szkolącym robotników pełnoletnich, nie posiadających wymaganych kwalifikacji zawodowych, przyjętych w celu nauki zawodu lub przyuczania do określonej pracy, przysługuje dodatkowe wynagrodzenie w wysokości:

- 1) przy szkoleniu indywidualnym — do 100 zł miesięcznie za jednego szkolonego,
- 2) przy szkoleniu brygadowym — do 35 zł miesięcznie za jednego szkolonego.

§ 8. Pracownikom, zwolnionym na okres szkolenia od pełnienia normalnych obowiązków wynikających z zawartej umowy o pracę, szkolącym pracowników na stanowiska robotnicze, nie przysługuje dodatkowe wynagrodzenie za szkolenie, ustalone w §§ 6, 7 i 11. Za okres szkolenia przysługuje im wynagrodzenie obliczone jak za urlop wypoczynkowy.

§ 9. 1. Pracownikom szkolącym młodocianych i robotników pełnoletnich, nie posiadających wymaganych kwalifikacji zawodowych, przysługuje jednorazowa premia, płatna po pomyślnym złożeniu egzaminu przez szkolonego przed zakładową komisją kwalifikacyjną.

2. Jednorazowa premia wynosi:

- 1) przy szkoleniu indywidualnym — do 80 zł za każdy miesiąc szkolenia 1 pracownika,
- 2) przy szkoleniu brygadowym — do 30 zł za każdy miesiąc szkolenia 1 pracownika,
- 3) przy szkoleniu w wydzielonych zespołach nauki zawodu, przekraczających 10 osób — za 1 rok nauki całego zespołu jednorazowo do 1500 zł.

3. W razie niepomyślnego wyniku egzaminu pracownikowi szkolącemu premia nie przysługuje. Pracownikowi szkolącemu uczniów w wydzielonych zespołach nauki premię, o której mowa w ust. 2 pkt 3, wypłaca się proporcjonalnie

do liczby szkolonych, którzy złożyli egzamin z wynikiem pomyślnym.

4. Jeśli szkolenie trwa dłużej niż 1 rok, za równoznaczne ze złożeniem egzaminu uważa się dopuszczenie ucznia na wyższy rok nauki.

§ 10. Pracownikom szkolącym, zwolnionym na okres szkolenia od pełnienia normalnych obowiązków wynikających z umowy o pracę, przysługuje tylko jednorazowa premia za pomyślny wynik szkolenia, w zależności od rodzaju szkolenia w wysokości i według zasad ustalonych w § 9.

Wynagrodzenie za szkolenie osób odbywających wstępny staż pracy.

§ 11. 1. Dodatkowe wynagrodzenie za szkolenie w okresie odbywania wstępnego stażu pracy robotników pełnoletnich, o których mowa w § 1 pkt 2, przysługuje tylko przez okres pierwszych 3—6 miesięcy szkolenia. Okres, za który przysługuje dodatkowe wynagrodzenie szkolącym robotników pełnoletnich w granicach 3 do 6 miesięcy, ustala dla poszczególnych zawodów dyrektorzy przedsiębiorstw.

2. Dodatkowe wynagrodzenie za szkolenie w okresie odbywania wstępnego stażu pracy absolwentów średnich szkół ogólnokształcących, którzy po zakończeniu stażu mają być zatrudnieni na stanowiskach robotniczych, przysługuje za cały okres szkolenia, ustalony dla danego zawodu w zarządzeniu właściwego ministra.

3. Dodatkowe wynagrodzenie za każdy miesiąc szkolenia jednego robotnika ustala się w wysokości do 100 zł przy szkoleniu indywidualnym oraz do 35 zł przy szkoleniu zespołowym.

4. Pracownikom szkolącym osoby odbywające wstępny staż pracy premia za pomyślny wynik szkolenia nie przysługuje.

§ 12. Pracownikom szkolącym absolwentów szkół z wyjątkiem wymienionych w § 11, nie przysługuje dodatkowe wynagrodzenie ani jednorazowa premia za pomyślny wynik szkolenia.

Zasady wynagradzania za szkolenie prowadzone przez mistrzów.

§ 13. 1. Mistrzom, którym zlecono szkolenie osób wymienionych w § 1, nie przysługuje dodatkowe wynagrodzenie za szkolenie.

2. Mistrzom, którym zlecono szkolenie młodocianych i przyuczenie do określonej pracy robotników pełnoletnich, z wyjątkiem absolwentów, przysługuje jednorazowa premia po pomyślnym złożeniu egzaminu przez szkolonych przed zakładową komisją kwalifikacyjną.

3. Jednorazową premię oblicza się według zasad ustalonych dla szkolących robotników.

Przepisy ogólne.

§ 14. 1. Dodatkowe wynagrodzenie za szkolenie, prowadzone przy pracach „gorących” i pracach szkodliwych dla zdrowia i niebezpiecznych, może być podwyższone o 10% w stosunku do dodatkowego wynagrodzenia ustalonego w §§ 6, 7 i 11.

2. Dodatkowe wynagrodzenie za szkolenie prowadzone w górnictwie przy pracach pod ziemią może być podwyższone o 30% w stosunku do dodatkowego wynagrodzenia ustalonego w §§ 6, 7 i 11.

§ 15. 1. Wysokość wynagrodzenia w granicach przewidzianych w niniejszej uchwale ustala dyrektorzy przedsiębiorstw, biorąc pod uwagę między innymi kwalifikacje oraz wkład i wyniki pracy szkolącego, rodzaj szkolonego zawodu i warunki szkolenia.

2. Maksymalne stawki za szkolenie oraz jednorazowa premia, ustalone w niniejszej uchwale, mogą być przyznawane tylko wysoko kwalifikowanym robotnikom, zaszerogowanym do dwu najwyższych grup tabeli płac obowiązującej w danym przedsiębiorstwie, oraz majstrom. W pozostałych wypadkach stawki za szkolenie oraz jednorazowa premia powinny być niższe o 5% do 20%.

§ 16. Praca wykonywana przez szkolonych powinna być systematycznie kontrolowana i ewidencjonowana w celu ustalenia postępów w nauce zawodu. Praca wykonywana przez szkolonego na odrębnym stanowisku roboczym nie może być zaliczana na rzecz pracowników szkolących.

§ 17. W razie przedłużenia szkolenia na okres dłuższy niż ustalony w zatwierdzonym programie szkolenia wskutek nienabycia odpowiednich kwalifikacji przez szkolonego szkolącemu nie przysługuje dodatkowe wynagrodzenie ani jednorazowa premia za przedłużony okres szkolenia.

§ 18. Wynagrodzenie, o którym mowa w §§ 6, 7 i 11, należy wypłacać co miesiąc z dołu w terminie wypłaty normalnego wynagrodzenia za pracę.

§ 19. Wykładowcom, prowadzącym w trybie prac zleconych szkolenie teoretyczne, przewidziane w zatwierdzonym programie szkolenia, przysługuje za każdą godzinę szkolenia wynagrodzenie ustalone w zarządzeniu nr 160 Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1954 r. w sprawie zasad organizowania, prowadzenia i finansowania kursowego doszkalania zawodowego (Monitor Polski z 1954 r. Nr A-67, poz. 849, z 1955 r. Nr 36, poz. 351, z 1956 r. Nr 79, poz. 957 i z 1958 r. Nr 11, poz. 67).

§ 20. Podatek od wynagrodzenia przypadający od jednorazowej premii za pomyślny wynik szkolenia należy obliczać zgodnie z przepisami § 7 ust. 1 pkt 3 i ust. 2—4 zarządzenia Ministra Finansów z dnia 6 czerwca 1951 r. w sprawie całkowitego lub częściowego zwolnienia niektórych kategorii wynagrodzeń od podatku od wynagrodzeń (Monitor Polski z 1951 r. Nr A-49, poz. 648, z 1952 r. Nr A-44, poz. 626 i Nr A-93, poz. 1444, z 1953 r. Nr A-22, poz. 276 i Nr A-76, poz. 909, z 1955 r. Nr 13, poz. 136, z 1956 r. Nr 26, poz. 362, z 1957 r. Nr 47, poz. 291 i z 1958 r. Nr 74, poz. 434).

§ 21. Przepisy niniejszej uchwały mogą być stosowane tylko w tych uspołecznionych przedsiębiorstwach, w których został zatwierdzony program szkolenia zgodnie z przepisami wykonawczymi do uchwał, o których mowa w § 1 pkt 1—3 niniejszej uchwały i działa komisja kwalifikacyjna, powołana zgodnie z § 10 ust. 2 i 3 uchwały nr 196 Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1958 r. powołanej w § 1 pkt 3.

§ 22. 1. Przepisy niniejszej uchwały nie dotyczą przedsiębiorstw podległych Ministrowi Handlu Wewnętrznego.

2. Zobowiązuje się Ministra Handlu Wewnętrznego do opracowania w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej i do przedłożenia Komitetowi Ekonomicznemu Rady Ministrów projektu uchwały regulującej wynagrodzenie osób szkolących, prowadzone w przedsiębiorstwach podległych Ministrowi Handlu Wewnętrznego.

§ 23. Zaleca się Centralnemu Związkowi Spółdzielczości Pracy wprowadzenie zasad wynagradzania wynikających z niniejszej uchwały w stosunku do osób szkolących, zatrudnionych w spółdzielczych zakładach pracy.

§ 24. Tracą moc zarządzenie Przewodniczącego Państwowego Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 12 grudnia 1951 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników szkolących robotników w zakładach pracy podległych, Ministrom: Górnictwa, Przemysłu Ciężkiego, Przemysłu Chemicznego, Przemysłu Lekkiego, Przemysłu Rolnego i Spożywczego, Budownictwa Przemysłowego oraz Budownictwa Miast i Osiedli (Monitor Polski z 1951 r. Nr A-105, poz. 1521, z 1952 r. Nr A-41, poz. 583, z 1953 r. Nr A-62, poz. 759, z 1954 r.

Nr A-67, poz. 849) oraz inne przepisy w zakresie uregulowanym niniejszą uchwałą, a dotyczące wynagrodzenia za szkolenie osób szkolących pracowników w zakładach pracy, wydane przed dniem ogłoszenia niniejszej uchwały.

§ 25. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

Załącznik do uchwały nr 244 Rady Ministrów z dnia 9 czerwca 1959 r. (poz. 277).

UMOWA

Dnia . . . . . 195 . . r. pomiędzy zakładem pracy . . . . . w . . . . . „ reprezentowanym przez ob. . . . . z jednej strony, a ob. . . . . zamieszkałym w . . . . . „ pełniącym obowiązki . . . . . w wyżej wymienionym zakładzie w . . . . . z drugiej strony została zawarta umowa o następującej treści:
(w wydziale itp.)

§ 1.

Ob. . . . . „ zwany dalej „szkolącym”, zobowiązuje się w okresie od dnia . . . . . do dnia . . . . . wyszkolić i przysposobić ob. . . . . do wykonywania następujących czynności (w zawodzie, specjalności) . . . . .

§ 2.

W ciągu 7 dni od dnia zakończenia szkolenia odbędzie się egzamin przed zakładową komisją kwalifikacyjną, która stwierdzi, czy szkolony (eni) został (li) należycie przygotowany (ni) do wykonywania czynności wymienionych w § 1.

§ 3.

Szkolenie odbywać się będzie w zakresie i trybie przewidzianym w programie szkolenia (§ . . . . . ust. . . . . pkt . . . . .).

§ 4.

1. Szkolący za przeprowadzone szkolenie otrzymywać będzie od zakładu pracy za każdego szkolonego:
  - 1) stawkę za szkolenie w kwocie . . . . . zł płatną z dołu po zł . . . . .
  - 2) premię za pomyślny wynik szkolenia w kwocie . . . . . zł, płatną po zakończeniu szkolenia i pomyślnym złożeniu egzaminu (po dopuszczeniu ucznia na wyższy rok nauki).
2. Wypłaty wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, dokonywane będą w terminach najbliższych wypłat wynagrodzenia wynikającego z umowy o pracę.
3. W razie wcześniejszego zakończenia szkolenia wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, zostanie wypłacone w nie zmniejszonej wysokości po pomyślnym złożeniu egzaminu przez szkolonego (nych) robotnika (ów).
4. W razie późniejszego zakończenia szkolenia wynagrodzenie za dodatkowy okres szkolenia nie przysługuje.

§ 5.

1. Szkolenie odbywać się będzie w czasie wykonywania przez szkolącego jego czynności w ramach zawartej umowy o pracę.*)
2. Na okres szkolenia szkolący będzie zwolniony od pełnienia czynności, wynikających z zawartej umowy o pracę.*)

(podpis szkolącego)

(podpis kierownika zakładu)

*) Niepotrzebne skreślić.